

Hoe zijn de volken de winter doorgekomen?

Dat was het eerste punt op de agenda. Zo nu en dan houden we een soort studiebijeenkomst. Dit was er zo een die vlot zou verlopen en niet erg lang zou duren. Dat was tenminste de bedoeling.

Ieder van de zestien aanwezige imkers had wel iets te melden. Sommigen hadden geen problemen gehad en vertelden dus uitvoerig waarom niet. Anderen hadden wel problemen. Dode volken en vertrokken volken. Bij die dode volken kwam het voor dat de tros die in de benedenbak zat, de bovenbak niet kon bereiken toen het koud werd. Heel veel voer, maar een afstandje van een paar millimeter te veel konden ze niet overbruggen. Het bleek bij die vertrokken volken geen verdwijnsiekte te zijn zoals ik in het aprilnummer opperde, maar gewoon een kwestie van beroving. Het waren hele sterke volken die vreemde bijen met een lege maag toelieten. Helaas vertrokken ze weer met een volle maag. Bijen kennen ook zoiets als noaberplicht, burenplicht. De bijen uit de kast gingen meehelpen en toen de kast leeg was bleven ze meteen maar bij de burens wonen. Zo werd een buurimker dus bijenrijker.

Hoe bestrijden we de varroamijt? Met chemie?

Punt twee van de agenda. Toon had bij een eerdere bijeenkomst de opdracht meegekregen praktijkonderzoek te doen naar varroabestrijding met chemie. Hij had daartoe Internet afgestruind en onderzocht methoden waarbij mierenzuur de hoofdrol speelde. Hij legde wat spullen op tafel waaronder een Nassenheiderverdamper. In zijn handen een indrukwekkend pak papier dat achteraf het hele internet bleek te zijn. 'Ze weten d'r allemaal niets van' donderde de stem van Toon de kamer in. Grote ogen van de toehoorders! 'Nou' zei Toon, De een zegt dit, de ander dat en de literatuur wat anders!' Hij was al spoedig van de gebruiksaanwijzing afgeweken die bij de verdamper verstrekt was. Want die gaf grote variabele waarden te zien in gebruik en effect. Het is nu eenmaal zo dat bijen een apart soort is, met een eigen wil. Zij maken zelf wel uit hoeveel de verdamper verbruikt bij de verticale methode. De verdamper tussen het broednest dus.

Toon dacht horizontaal en zette de verdamper boven het volk. De bijen hadden nu minder te vertellen. Mierenzuurdamp is zwaarder dan lucht en zakt naar beneden. Dat is een waarheid als een koe. Hij legde eerst een lap plastic met een gat zo groot als een

A4tje op de ramen. Dat dekte hij af met een stoffen lap om de bijen benedende te houden en op die lap de verdamper. Met een grote wiek (verdampingsplaatje of lont) of met een kleine wiek waarmee de verdamping te regelen zou zijn. Toon was aardig in zijn wiek geschoten toen de verdamping ook nu per dag sterk varieerde. Ook met de ronde verdamper had hij gewerkt, maar die kon ook geen genade vinden in zijn ogen.

Om kort te gaan: Toon had met chemie, diverse apparaten en pijnlijke nauwkeurigheid geprobeerd varroabestrijding toe te passen. Enige van zijn conclusies waren dat er mijten gedood werden, dat men er maar bitter weinig van af wist en dat iemand die zegt geen 'krabbelaars' (mismaakte bijen met kleine vleugeltjes) te hebben, liegt.

Vangen met darrenraat?

Punt drie. Theo had de opdracht te kijken hoe je het beste mijten kon vangen. Met de darrenraatmethode dus. 'Als ik er veel heb en het worden er steeds minder, dan ben ik tevreden'. 'Ik hang een raam darrenraat in het broednest en laat dat beleggen. Als de cellen gesloten zijn haal ik het er weer uit en hang er een ander in'. Het raam met broed gaat dan de diepvries in en na twee dagen zijn de mijten dood en de eitjes ook. Dan kopt hij de darren heel voorzichtig met een scherp mes. En het raam wordt op d'n hof gezet waar de meesjes het weldra ontdekt hebben. Het wachten is nu op het raam dat in de kast hangt.

Met een meegebracht raam laat hij ons zien hoe de mijten op zo'n larve er uit zien. Hij heeft tellingen gedaan en komt tot een aantal van 225. En zegt er meteen bij dat zich in een hoek een kolonie van 75 mijten bevond. Een steekproef kan dus heel verkeerde indrukken geven.

Met die beide methoden werden we laat op de avond naar huis gestuurd met op ons hart de opdracht gebonden met zijn allen te vuur en te zwaard en tegelijkertijd de mijt te bestrijden volgens de richtlijnen van de deskundigen ook al blijken de bijen het niet altijd met hen eens te zijn. Dat is toch nog beter dan zelf experimenteren, vinden ze allebei.

Intussen moet ik kiezen (maar niet heus!): een tweede diepvriezer of mijn vrouw. Want mijn raten tussen de diepgevroren snijbonen en biefstukjes? Dat zie ik nog niet zo zitten.